

Umboðsmaður barna

01 241

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Umboðsmaður barna
kt. 591294-2969
Kringlunni 1, 103 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Umboðsmaður barna er ríkisaðili í A-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli sérлага. Meginhlutverk stofnunarinnar er að vinna að bættum hag barna og standa vörð um hagsmuni, þarfir og réttindi þeirra og að tekið sé tillit til þessa þátta við lagasetningu og ákvarðanatöku.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 29 og málaflokk 40 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 104,8 milljónir og afkoma kr. 1,0 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 4,3 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 16,5 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáráukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Umboðsmanns barna fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Salvör Nordal
Umboðsmaður barna

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	101.200.000	96.900.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	2.945.205	4.805.369
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	607.344	551.815
Tekjur samtals		104.752.549	102.257.184
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	74.633.470	67.521.330
Annar rekstrarkostnaður	5	28.467.691	32.114.015
Afskriftir og niðurfærslur	6	607.344	551.815
Gjöld samtals		103.708.505	100.187.684
Afkoma ársins		1.044.044	2.069.500

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Tengdir aðilar	7	14.652.452	12.118.512
Varanlegir rekstrarfjármunir	8	1.862.935	2.166.043
Óefnislegar eignir		199	199
Eignir samtals		<u>16.515.586</u>	<u>14.284.754</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	160.654	34.118
Viðskiptaskuldir		1.144.599	2.029.534
Ýmsar skammtímaskuldir	9	6.411.138	5.058.607
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	10	4.456.303	3.863.647
Skuldir samtals		<u>12.172.694</u>	<u>10.985.906</u>
Eignir samtals að fráðregnum skuldum samtals		4.342.892	3.298.848
Eigið fé			
Hrein eign	11	4.342.892	3.298.848
Eigið fé samtals		<u>4.342.892</u>	<u>3.298.848</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>16.515.586</u>	<u>14.284.754</u>
Aðrar upplýsingar			
	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		1.044.044	2.069.500
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	607.344	551.815
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(607.344)	(551.815)
		<u>1.044.044</u>	<u>2.069.500</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		0	25.890
Tengdir aðilar		(1.511.640)	890.703
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		467.596	(2.986.093)
		<u>(1.044.044)</u>	<u>(2.069.500)</u>
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé frá rekstri			
		<u>0</u>	<u>0</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(304.236)	(1.185.068)
		<u>(304.236)</u>	<u>(1.185.068)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	85.068
Fjárfestingarframlag		304.236	1.100.000
		<u>304.236</u>	<u>1.185.068</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		0	0
		<u>0</u>	<u>0</u>
Handbært fé í árslok			
		<u>0</u>	<u>0</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisýfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	96.600.000	1.200.000	97.800.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjárukalögum	96.600.000	1.200.000	97.800.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	4.600.000		4.600.000
Fjárveiting ársins	101.200.000	1.200.000	102.400.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	3.298.848	1.697.405	4.996.253
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	104.498.848	2.897.405	107.396.253
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(100.155.956)	(304.236)	(100.460.192)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	4.342.892	2.593.169	6.936.061
Breytingar vegna árslokastöðu 2022	0	0	0
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	4.342.892	2.593.169	6.936.061

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstigi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluvegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2023	2022
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	101.200.000	96.900.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	607.344	551.815
	<u>101.807.344</u>	<u>97.451.815</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	96.600.000	0	0	96.600.000
Launabætur	4.600.000	0	0	4.600.000
Fjárveiting til tekna	101.200.000	0	0	101.200.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum .	(100.155.956)	0	0	(100.155.956)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	1.044.044	0	0	1.044.044

	2023	2022
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	0	4.000.000
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	2.945.205	(1.079.548)
Ýmsar tekjur	0	1.884.917
	<u>2.945.205</u>	<u>4.805.369</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	58.428.926	56.256.325
Orlof, breyting	1.619.187	(2.655.946)
Launatengd gjöld	13.484.447	12.963.427
Starfsmannakostnaður	1.100.910	957.524
	<u>74.633.470</u>	<u>67.521.330</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	5,1	5,1

Skýringar

	2023	2022
5 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	212.692	490.246
Byggingarvörur, aðrar	7.151	0
Ýmis tæki og áhöld	110.759	379.858
Orkugjafir	15.087	0
Matvæli	1.306.992	2.531.150
Almennar rekstrarvörur	837.187	76.629
Vörukaup, almenn	2.489.868	3.477.883
Kennslu- og föndurvörur	0	11.320
Vörukaup, sérgreind	0	11.320
Fundir, námskeið, risna	5.456.468	5.581.110
Ferðir, uppihald	7.110.991	5.982.791
Akstur	623.524	427.672
Sérfræðiþjónusta	5.081.939	6.494.470
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	33.284	25.539
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	1.405.329	2.036.503
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	1.391.211	521.872
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	21.102.746	21.069.957
Afnotagjöld	3.248.282	2.973.946
Leigugjöld	6.530.470	7.657.916
Notkun véla og flutningatækja	25.920	0
Verkkaup	2.814.602	873.497
Kostnaðarhlutdeild	217.827	431.538
Tryggingar, lögboðnar	0	3.153
Opinber gjöld	0	3.226
Tilfærslur	685.000	435.000
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	13.522.101	12.378.276
Hlutdeild annarra í kostnaði	(8.647.024)	(4.823.421)
Annar rekstrarkostnaður samtals	28.467.691	32.114.015
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	606.946	551.585
Aðrar eignir	398	429
Niðurfærsla óefnislegra eigna	0	(199)
	607.344	551.815

Skýringar

31.12.2023 31.12.2022

7 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	14.652.452	11.977.485
Aðrir ríkisaðilar	0	141.027
	<u>14.652.452</u>	<u>12.118.512</u>

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	160.654	34.118
	<u>160.654</u>	<u>34.118</u>

8 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	1.859.976	2.162.686
Aðrar eignir	2.959	3.357
	<u>1.862.935</u>	<u>2.166.043</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	7.417.589	3.985	7.421.574
Viðbætur á árinu	304.236	0	304.236
	<u>7.721.825</u>	<u>3.985</u>	<u>7.725.810</u>
Afskriftir 01.01.2023	5.254.903	628	5.255.531
Afskrift ársins	606.946	398	607.344
	<u>5.861.849</u>	<u>1.026</u>	<u>5.862.875</u>
Staða 31.12.2023	<u>1.859.976</u>	<u>2.959</u>	<u>1.862.935</u>

31.12.2023 31.12.2022

9 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	6.411.138	4.791.951
Önnur ógreidd gjöld	0	266.656
	<u>6.411.138</u>	<u>5.058.607</u>

Skýringar

10 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2023	31.12.2022
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	1.863.134	2.166.242
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	2.593.169	1.697.405
	<u>4.456.303</u>	<u>3.863.647</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	2.166.242	1.697.405	3.863.647
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	1.200.000	1.200.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	304.236	(304.236)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(607.344)	0	(607.344)
	<u>1.863.134</u>	<u>2.593.169</u>	<u>4.456.303</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 0,5 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	3.298.848	1.229.348
Afkoma ársins	1.044.044	2.069.500
Jöfnuður 31.12.	<u>4.342.892</u>	<u>3.298.848</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samninga um húsnæði og þjónustusamninga um rekstur og vörslu hugbúnaðarkerfa til næstu ára. Árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 6,3 milljónum og vegna þjónustu- og vörslusamninga kerfa kr. 0,5 milljónum. Einnig hafa verið gerðir skuldbindandi samningar um rekstrarþjónustu húsnæðis og nema þeir kr. 4,1 milljónum.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.